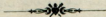

مکملہ ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ

ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در

۳۰ نجی سنہ

۱۹ جمادی الاولیٰ ۱۳۲۹

پنجشنبہ

جزو عدد : ۹۶

پلوتارقدن بر مقاله ۱

[اکل لحومدن اجتنابه داث]

(مترجمی ضیا پاشا مرحوم)

پلوتارق دیر ایدی که سن بکا فیثاغورسک حیوانات لمندن نیچون اجتناب ایتدیکنی صورارسک ! لکن بنده بالمقابلہ سکا صورارم که ، فصل جسارت انسانیه سی وار ایدی اول آدمک که ابتدا ، آغزینی بره لشمش بر آته یاقلاشدیردی ؟ جان چکیشن بر حیوانک کیکلرینی دیشلریله قیردی ؟ جسم بیجانلری ، میتلری پیش اشتها سنه دیزدی . و بر ساعت اول مله بن ، بوکوردن ، یوریهن ، کورن عضولری معدنه سنه ایندیروب محو ایتدی ؟ او کیمسه نک الی ، حسلی بر مخلوقاتک یورکنه بر تیموری فصل صاپلایه بیلدی ؟ آنک کوزلری بر قتل و اعدامه نظر ایتمکه فصل تحمل ایده بیلدیلر ! عاجز و بی مددکار بر حیوانک قانی آقدیغه ، اعضاسی چنکاله طاقلیدیغه و باره باره ایدلیدیکنه فصل باقه بیلدی ؟ او پارچه لندی بی حالده هنوز تتره یان آنلرک منظره سنه یورکی فصل تحمل ایتدی ؟ آنلرک قوقولری فصل آنک کوکلنی بولاندیرمدیلر . نه وقت که بویارملرک بیسلکلرینه الیه طوقمغه و آنلرک اوزرنده کی سیاه و بیختیلی قانی تمیزلمکه کلنجه فصل ایگرنمدی ، فصل ایرکلمدی ، فصل توبلری اورپرمدی ...

۱) پلوتارق یونانستان قدیمک حکمای متأخرینندن در . میلادک ۴۸ یا خود اللنجی سنه سنده دنیایه کلش ۱۳۸ یا خود یوز قرنجهی سالنده وفات ایتمشدر . آداب و اخلاقه و تاریخ و حکمیهاته داث مؤلفات عدیده سی وارددر . خصوصا سیرنامدارانی اشهر آثاریدر .

یوز یلش دری ، یرہ سر یلش
آتشده کباب آنلر چیزلانیور
انسان نصل یر آنلری اورکمز!
طویار قارنده حیوان صیرلانیور.

ایشته اوقیمسه ایلمک دفعه طبیعی چکنیوب بویه بر ایگرنج طعام بایدیننده
و ایلمک دفعه جانلی بر حیوان ایچون کندینسه اشتها کلوب هنوز اوتلامقده اولان
حیوان ایله تغدی ایتمک ایستدیکنده و کندینک اللرینی یالایان قوزی بی نصل
بوغازلمی ؛ نصل بارچہلمی ؛ نصل یشورملی ، نصل یمه لی ؛ دیو کندی کندینسه
سویلندیکنده شورالرینی تفکر وحس ایتملی ایدی . اصل تعجبه شایان بو ضیافت
ظالمانه یه باشلایانلردر ؛ آنلری ترک ایدنلر دگلدر . بلکهده بو برنجیلر بعض
معذرتلرله تبرئه ذمت ایدمیلورلر . لیکن بزده بومعذرتلر یوقدر . و اولمیشی بز
آنلردن یوز قات زیاده باربار قیلار .

بو اولکی آدملر بزده دیه بیلورلر که : (ای جناب حَقْ سَوَکِلی قوللری !
زمانلری قیاس و موازنه ایدک ! سز نه قدر بختیار سکنز ؛ و بز نه قدر ذلیل ایدک
کورکمز ! زمین یگی تشکیک اولغش ؛ هوایی بخار قابلامش اولغله هنوز فصول
ومواسم تحت نظامه گیرمامشلر ایدی . انهارک جریان بی اطرادی حسبيله هر طرفدن
ساحلرینی تجاوز ایدوب دنیا یوز ینک درت بلوکنده اوچی گوللر ، طورغون
صولر ، درین بطلاقلر ایله مستغرق ایدی . قالان بر بلوکیده محصولسز اورمانلر
و آغاچلر ایله مستور ایدی . ارض ، هیچ ابو بر میوه یتشدیرمزدی . بزمده جفت
سورمک هیچ آلامز یوق ایدی . بز آلات استعمالی ییلوردق . و اکین کیمسه
ایچون اصلاً وقت حصاد کلش اولمازدی . بو وجهله آجلاق بزدن ایرلامزدی .
قیشین اطعمه عادیه مز یوصون و آغاچ قبوقلری ایدی . بعضاً یشیل آبریق و فونده
کوکلری بزده بر ضیافت اولوردی . و هر نه زمان انسانلر قوجه یمیشی ، جوز ،
پالامود بوله بیلورلر ایسه بر میوشه ، یاخود قوجه یمیشی آغاچنک اطرانده طافی

شرقیلر ، ترکیلر چاغیرم رق سونجولرندن اوینارلر ، وارضه دایه من ، والدہ من اطلاق ایدرلردی . آنلرک بایراملری ، اوپونلری بوایدی . انسانک سار اوقات حیاتیہ سی آجیدن ، زحمتدن ، محرومیتدن عبارت ایدی .

نهایت قیش کلوب ، ارض صویلوب صریان قالمقلا ، بزم برشی ویرمزا اولدقدہ ، حیاتیہ مخافله ایچون طبیعتک شانه لایق دنائی اختیاره مجبور اوله رق ، بزمه سفالت آرقداشی اولانلری برلکده تلف اولمقدن ایسه اکل ایلدک . لکن سز ؛ ای ظالم انسانلر ! قان دوکمه سزی کیم اجبار ایدیور ؟ اطرافکزه باقک که نه قدر نعمت و ارزاق ییغیش طورپور ! ارض سزمه نه قدر میوه لر حاصل ایدیور . ترلالر ، اوزوملکلر سزمه نه ثروتلر بخش ایدیورلر . نه قدر حیوانات سزی بسله مک ایچون سودلرینی و لباسکز ایچون یوکلرینی سزمه اهدا ایدیورلر . آنلردن دها نه ایستبورسکز ؟ افعال قتلی سزمه نه مقوله غضب ارتکاب ایتدیردی ؟ حال بوکه مال و رزق ایله طویمش و طعاملره بوغازکزه قدر طالمشسکز . سزی بسله میور دیهرک والدہ کزدن شکایتله نیچون یالان سویلورسکز ! اصول مقدسه زراعتی ایجاد ایدن (سرز) ۱ و انسانلره تسلیت بخشا اولان غایتکار (باکوس) ۲ قارشو نیچون کنه کار اولیورسکز ؟ گویا آنلرک عواطف مبذوله سی نوع بشرک وقایه حیاته کفایت ایتیمورمش ! سزده کی نه یورکدر ، که سفره لرکزه اق معبودلرک انعام ایتدکلری میوه لرله کیمکلری و سزمه سودلرینی ویرن حیوانلرک سودلرله قانلرینی برابر قورسکز ! وحشی حیوانلر دیدیگکز یارسر ، آرسلانلر حسن حیوانیلرینه و آجلغه تبعیتله برای تعیش بشقه حیوانلری اولدیرلر . لکن سز ۱) سرز ، اساطیر یونانیه ده باش معبود اولان ژوپیترک همشیره سیدر . برادرندن حامله اولغله برز طوغورمش ؛ آتی ده حکمدار دوزخه قاپدیرمش . گویا اصول زراعتی انسانلره تعام ایدن و جنت آلتنی تصنیع ایدن بوخانون ایش . پلوتارق حکیم اولدینی جهته بونلره معتقد دکله ده کندییی راهب اولدیفندن کتابی انتظار خلقدہ مرغوب اتمک ایچون بولسانی قوللاغمدر .

۲) باکوس ، معبود زبانه ژوپیترک نکاحسز حاصل ایتدیکی اولادندن بریدرکه قول اساطیره کوره ابتدا ربوبیته آسمه فدائی دیکن و اوزومی یتشدیروب شرابی یاپان بودر .

بولۇردىن يوزقات يىپاننى حيوانىسكۇز كە تلۇذات ظالمانە كىزە اويۇب، بلا لزوم حسكۇزە مخالفت ايدىرسكۇز . سىزك پىدىكىگىز سىز حيوانلىرى يىپان حيوانات دىگىلردىر . سىز ات يىپان حيوانلىرى يىمىز سىكۇز ؛ بىلكە آنلرە تىقلىد ايدىرسكۇز . سىزك اشتها كىز معصوم و كىندى حالندە اولان و كىمىسە يە مضر تلىرى اوليان و سىزدىن توحش ايتىيان و سىزە خدمت ايدىن حيوانلرە مخصوصدىر . خدمتلىرىنە مقابل آنلىرى اكل و بلع ايدىرسكۇز .

اى غافل طىبىعت ناشناس ! اكر سنى طىبىعت كىندىك كىبى ات و كىبك و حس و حىيات صاحىبى اولان امثال كى اكل ايجون ياپىش دىمكىدە اصرار ايدىرسىك بواطمىمىز منقورە اوزرىنە طىبىعتك سىكا وىردىكى استىكرامى قىد ايتىيۇب، حيوانلىرى كىندىك اولدىر ! دىمكى ايسىترىم كە بىچاق، سىطور اولمىقىزىن سىن كىندى اللرىكلە اولدىر . آرسلانلر . آيولر كىبى كىندى طرفىقلر كىلە آنلىرى يىرت ، صىغىرى ايصىر و پارچەلە ! بىچىلر كىبى آنك دىرىسەنە كىچىر . قوزى يىبى دىرى دىرى اكل ايلە ! آنلىرىنى صىچاق صىچاق يىيۇب سومور . آنك جاتى قانىلە برابر اىچ . سىنك تويلر كىلە اورپرىرمى؟ دىرى برأت دىشلىرىكك آلتىدە قىلداندىغىنى طوبىغە جسارت ايدە مزمىسك ؟ هى مرحتلى انسان ! كويا حيوانى ايكى دفعە اولدىرىمكى ايجون سىن آتى ابدى اولدىرىمكىدن باشلار، سىكرە يىرسىك . بودە كىفايت ايتىز ؛ لىم مېتە سىكا مىكروە گلور . سىنك بارصاقلر كى آتى قالدىرە مازلر . آتشلە شىكلىنى دىكشدىرىمكى . قانىنامق ، قزارتمق ، بهارات ايلە تىحويل ايتىمكى لازم اولور . سىكا صوجق ، باصدىر مە ياپانلر ، آتچىلر ، كىباچىلر كىبى قتل نفرتى سىندىن ازالە ايدە جىك و سنى مىتلىك نىشىلىرىلە الباس ايلە جىك كىمىسەلر مقتىدىر ؛ تاكە قوۋە ذائقەك بوتىبدىل شىكل ايلە آلدانوب كىندىنە يىپانچى اولان شىئى رىد ايتىسون . و كوز بىلە باقىمە تىحمل ايتىمە جىك اولولرى نىمۇنا سىكا يدىرسون .

حاشىيە :

فىثاغورس عظمى حكماى يونانىيەدندىر . مىلاددىن ۶۰۸ سەنە اول سىسام آطەسندە دىنيابە كىلش ۵۰۹ سەنە اول وفات ايتىشدىر . كىنجىلەكندە مىصر راھلردىن

اخذ علوم ایدرك ایتالیایه كجدى . واوراده بر مکتب آجدى . اطرافدن بك چوق
شاگرد جمع اولدیله . فقط كندیسی هرکلانی قبول ایتیهرك . بر قاچ سنه لر ملاذمت
ایتمك واز جمله بر قاچ بیل هیج لقردى سوله مامك تكلیف ایدردى . و بومدت نظر فنده
بر خیلی تجربه لرده بولئوردى . كندیسی و شاگردانی غایت آرز طعام ایله قناعت
ولحومدن کلیاً بجانبت ایدرلردى . فن جبر و مقابله ده هندسه و هیئت و موسیقیده
صاحب مسلکدر .

